

Dresden 1945 - ilden og mørket

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/8415/9601/9112/Skaerbillede_2020-07-29_kl_12.26.09.png)

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/8415/9601/9112/Skaerbillede_2020-07-29_kl_12.26.09.png)

()

Titel: Dresden – 1945 – ilden og mørket

Forfatter: Sinclair McKay

Forlag: Lindhardt og Ringhof

Sider: 464, illustreret

Vejl. pris: 299,95 kr.

Bogen handler om et meget kontroversielt emne: De vestallieredes bombning af den tyske storby Dresden den 13. februar 1945 og i dagene der fulgte. Bølgerne er i tidens løb gået meget højt, når dette emne bringes på bane. Byen var en slags kulturhovedstad for Tyskland, og hen ved krigens slutning – blot 11 uger inden krigens ophør – blev den udsat for en total ødelæggelse, hvorunder ca. 25.000 civile omkom.

Indledningsvis var præcisionen ved de britiske natbombninger ikke eksisterende, men i løbet af krigen fremkom forskellige radiobaserede navigationssystemer og flybårne navigationsradarer. Amerikanerne (US Army Air Force) foretrak dagbombninger. Her fik man voldsomme tab, men målene var ofte synlige, og dermed kunne man sætte "punktmål" ud af spillet og begrænse civile tab. Amerikanerne kunne dermed bombe oliekilder, fabrikker og banegårde. Om natten kunne briterne (Royal Air Force) kun lokalisere byerne og måske enkelte kvarterer i byerne, men ikke de enkelte bygninger. Man blandede sprængbomber og brandbomber, og håbede derfor på at lave storbrande og "ildstorme", som kunne sætte hele bydele og byer ud af spillet. Hermed blev civilbefolkningen i Tyskland og i de besatte områder udsat for store tab.

I Storbritannien og i USA har man senere diskuteret de moralske aspekter af de allierede bombninger. I USA blev de moralske aspekter diskuteret i kongressen og i pressen. I Storbritannien blev diskussionen ført i parlamentet. Pressen var underlagt en mild censur. Den anglikanske kirke havde meget skarpe modstandere mod bombninger af ikke-militære mål. Et antal biskopper deltog i denne kritik.

I Tyskland kan man roligt sige, at den tilsvarende diskussion om moral og etik mellem 1939 og 1945 ikke fandt sted. Stalingrad blev bombet den 23. august 1942 af Luftwaffe, og det medførte ca. 40.000 dræbte civile. Der har ikke været en tilsvarende diskussion i Tyskland om dette angreb.

Bogens fortrin er, at læseren får præsenteret hele byens historie via en lang række øjenvidneskildringer fra borgere i Dresden, allierede krigsfanger og tyske soldater. Tilsvarende har forfatteren opsøgt et stort antal deltagere fra de vestallierede luftoperationer mod byen, og hermed får vi den anden side af udviklingen.

Oven i dette skal man lægge en moderne tendens: Nogle tyskere anser sig som ofre for krigen, og ødelæggelsen af Dresden var for dem at se en overlagt terrorhandling rettet mod ganske uskyldige mennesker. Nogle har ønsket, at "Bomber Harris", Air Chief Marshal, Sir Arthur Harris, RAF, blev stillet for en krigsforbryderdomstol. Bomber Command i RAF mistede mere end 55.000 mand ud af en styrke på 125.000.

De vestallieredes dilemma var at afslutte krigen hurtigst muligt med så få tab som muligt. Tyskerne skulle bringes til at overgive sig så hurtigt som muligt, og man fokuserede på et snarligt tysk sammenbrud. Ved at bombe banegårde, jernbanelinjer, broer og olieinstallationer håbede man fra vestallieret side på at opnå et sammenbrud, ved at den tyske befolkning simpelthen gav op. Det gjorde den tyske befolkning bare ikke.

Russerne havde på Yalta-konferencen bedt de vestallierede om at bombe Dresden, så der ikke længere gik forsyninger ad jernbanerne til Østfronten herfra. Et af spørgsmålene, som rejser sig: Var Dresden egentlig et vigtigt mål på dette tidspunkt? Svaret er et delvist ja. Der var en krigsproduktion i byen, og der var militære enheder i byen og dens nærhed.

Fire uger efter bombningerne af Dresden blev Tokyo bombet. Brandene medførte 100.000 dræbte. Ca. en million mennesker blev hjemløse. De næste store bombninger blev så anvendelsen af de to atombomber mod henholdsvis Hiroshima og Nagasaki. Krigen sluttede i Europa inden det første amerikanske A-våben var klar til indsats mod et tysk mål.

Hermed er rammerne opstillet for en diskussion om krigsmål og civile ofre. Kritikerne af valget af Dresden som bombemål har svært ved at anvise, hvad man ellers skulle have gjort fra vestallieret side for at få tyskerne til at afslutte krigen. I samme periode susede

tyske V-1 og V-2-våben den modsatte vej over Den engelske Kanal.
Bogen kan bruges i denne debat, men den anviser ingen løsninger.
Det er bogens svaghed.

Poul Grooss,
kommandør (pensioneret)
